Ao. 1858. **No. 145.**

Zaturdag **4 December.**

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 1 December 1858.

Alzoo M Lindeboom, M. M. Alweij en B. Stadwijk, van het Gouvernement hebben verzocht, om in pacht te bekomen, de twee eerstgenoemden, elk een gedeelte van het onbebouwde Erf, gelegen in de *Nieuwe Keizer straat* tusschen de Erven La. D. No. 41 en 42; en de derde genoemde, een Erf gelegen in het blokland, omsloten door de *Groote Dwars - Gemeene Lands - Zwartenhovenbrug* - en *Commissaris straten.*

Zoo worden degenen die vermeenen mogten op die Erven eenig eigendoms - of ander regt te kunnen doen gelden, opgeroepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na de dagteekening dezer, hunne reclames met overlegging van bewijsstukken, ter Gouvernements - Secretarie intedienen.

De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie. Post-Kantoor.

Op ZONDAG den 5den dezer, zullen de via *Coronie* en *Nickerie* naar *Demerarij* per de koloniale Stoomboot *Nickerie*, kapt. W. F. MEIJER, te verzenden Brieven-pakketten, des middags ten **12 URE** worden gesloten.

Paramaribo, den 1 December 1858.

De Ambtenaar tijdelijk belast met de Posterij,
E. C. WESENHAGEN.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 3 December 1858.

Op heden is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Jean Adriaan Leij
en
Louisa Christina Josephina Koning.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand.
J. F. SAILE VANIER.

Eerste Afkondiging.

Transport.

[14042] Den 1sten December 1858. J. Gisius qq. J. van L. van M. van Lobbrecht aan J. Dompig. van het Erf met de daaropstaande gebouwen aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, N. W. La. E. No. 255, O. W. La. D. No. 482.

Paramaribo, den 1 December 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Paramaribo, den 1 December 1858.

Op Zaturdag den 4den dezer zullen door het Collegie van Commissarissen voor het Departement der *Onbeheerde Boedels* worden geprononceerd, de Dictums gewezen in de boedels van:

Alfred William Edwards.
Evert Johan Jacob de Man.
Philippina van Truij van Van Onna.
Jan Karel Ooijkaas.
Johannis Willem van Leeuwaarde.
Hendricus Schenkel.
Pieter Arjens Steijn.
Maria Christina Robert.

De Secretaris,
(14043) J. ELLIS.

(13125) Op Donderdag den 9den dezer, des namiddags ten 4 ure, zal de Provisionele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, ten sterfhuize van wijlen den Heer C. Lionarons, door den Vendumeester J. C. Gomperts, publiek doen veilen:

Het perceel Land gelegen aan den *Rijweg* naar *Kwatta*, bekend onder No. 176 2e. Buitenwijk, met de daarop staande Gebouwen, aankomende den Boedel G. Overeem.

Alsmede:

Het **Erf** met de daarop staande **Gebouwen**, gelegen aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, bekend onder N. W. La. E No. 230; aankomende den Boedel J. F. Harfsen, als erfgenaam van wijlen Casper Wolfes.

De bewijzen van eigendom en veil-conditien liggen ter *visie* aan het Departement voornoemd.

Paramaribo, den 3 December 1858.

De prov. Curator voornoemd,
DE JONG.

(13573) Op Donderdag den 9den dezer, des namiddags om 4 uren, zal de provisionele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, ten sterfhuize van wijlen den Heer C. Lionarons, door den Vendumeester J. C. Gomperts in het openbaar doen verkoopen:

de nalatenschap van genoemden Heer C. Lionarons, bestaande in MEUBELEN, AARDE- GLAS en ZILVERWERK, gouden **Horologien**, Porselein en verder **huisraad**.

Paramaribo, den 3 December 1858.

De prov. Curator voornoemd,
DE JONG.

Op Donderdag den 9 dezer, zal de provisionele Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, ten Sterfhuize van wijlen den Heer C. Lionarons, des namiddags ten 4 ure door den Vendumeester J. C. Gomperts doen verkoopen:

De Nalatenschap van de *desolate* Boedels: J. F. Kross, C. Graan, S Beeldensnijder, C. E. Withem, J. M van Bartelink, H. M Mack, L. Benescia, T. H. Comvalius, D. de Montel wed Z Wijers, H. G. Greeve, A. H. Etzel, C. van Minkelen, M. F. C. van Onna, J. Dorp, J. F. Hide, A. J. Welgemoed Echtgenoot van R. J. M. O'Ferrall, J. M. Rumpf, en J. H. L. Weijchgel.

En vermits in deze boedels geene genoegzame goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren vooralsnog niet worden opgeroepen.

Paramaribo, den 3 December 1858.

De prov. Curator voornoemd,
DE JONG.

NIEUWSTIJDINGEN.

Paramaribo, *den 3 December* 1858.

Z. Exc. de Schout bij nacht Baudin, familie en gevolg, zijn gisteren morgen ten *acht* ure, zoo als in ons vorig nommer was gemeld, onder dezelfde eerbewijzen als bij de aankomst alhier, met de Fransche Stoomboot *Le Daim*, naar Caijenne vertrokken.

Frankryk.

Met betrekking tot de zaak Mortara bevat de *Indépendance belge* den volgenden brief uit Turijn, van den 23 Oct.:

» De levendige belangstelling die het ongeluk van het gezin Mortara aan geheel Europa inboezemt, noopt mij u een feit mede te deelen en deze mededeeling te doen vergezeld gaan van eenige beschouwingen, welke ik juist heden morgen uit Rome ontving en afkomstig is van een uitstekend regtsgeleerde.

» Al de bladen, doet deze brief opmerken, die zich met de aangelegenheid Mortara bezig houden, verzuimen de gewigtigste punten der zaak. Van het oogenblik dat de doop des kinds bewezen is, steunt de Heilige Stoel op dit feit, om zich verpligt te achten de noodige maatregelen te nemen dat het kind christen blijve. Maar is de doop werkelijk bewezen? Het Heilige Officie heeft op deze vraag een bevestigend antwoord gegeven, en

zijne uitspraak is de grondslag van de handelwijze van den Heiligen Stoel. Maar als men de zaak rijpelijk overweegt, valt het niet moeijelijk te bewijzen, dat de uitspraak van het Heilig Officie op slechte gronden rust en onregtvaardig is. Inderdaad op welke stelling en overtuigend bewijs berust deze uitspraak? Op de eenvoudige verklaring van een zestienjarig meisje, dat een slecht levensgedrag leidde en geene opvoeding had genoten. Dit meisje zegt dat, daar zij niet wist wat er gedaan moest worden om het kind te doopen, zij zich tot een droogist wendde, Lepori genaamd, die haar daarin onderrigtte. Die Lepori echter verklaart dat dit logen is. De getuigenis van Lepori vernietigt dus die van de dienstmaagd, en dit is genoeg om het eenige aannemelijke argument omver te werpen, waarop het Heilig Officie zich beroept, om het feit der toediening van den doop als zeker en bewezen te beschouwen. Het is volstrekt niet bewezen dat het kind gedoopt is.

» Thans zal ik u het feit melden waarvan ik u sprak. De paus en kardinaal Antonelli hadden aan de ouders vergunning verleend hunnen zoon te bezoeken. De heer en mevr. Mortara begaven zich derhalve dezer dagen naar Alatri, waar hun kind zich bevindt. Doch de rector van het klooster der Katechumenen heeft geweigerd de ongelukkige ouders bij hunnen zoon toe te laten. Gendarmes vertoonden zich in het logement waar zij waren afgestapt, vroegen hunne papieren en bragten hen als misdadigers naar den gouverneur. De gouverneur gaf hun bevel Alatri onverwijld te verlaten, en verklaarde dat, al waren zij een vol jaar gebleven, zij hun kind niet zouden hebben te zien gekregen. De smart der arme lieden, en vooral der ongelukkige moeder, is gemakkelijker te beseffen dan te beschrijven. Zij zijn te Rome teruggekomen om regt te erlangen.

» Zoo worden dan in den Kerkelijken Staat de bevelen van den kardinaal-sekretaris van staat en van den paus zelven ongestraft geschonden, door dezulken die belast zijn met de uitvoering. Is dit niet regeringloosheid, zoo volkomen als men ze maar denken kan?"

— In de provincie Guipuzcoa in Spanje heeft men al de geheime archieven van don Carlos gevonden. Deze ontdekking geschiedde toevallig, en de familie van den pretendent had niet zonder grond gehoopt, dat deze gewigtige dokumenten, met bijzondere zorg in een stevig toegemetselde kast verborgen, nooit in handen der regering zouden geraken. Onder die papieren bevindt zich de geheele korrespondentie van don Carlos met de voornaamste souvereinen van Europa, gedurende den burgeroorlog, alsmede stukken waaruit blijkt welke de beweegredenen waren van het ontslag van een zeker aantal hoofdofficieren zijns legers. Indien deze dokumenten openbaar wierden gemaakt, zouden vele personen in opspraak worden gebragt. Naar men verzekert zijn de brieven van den koning van Napels hoogst belangrijk. Al die archieven bevinden zich in negen groote kisten, wegende ieder 399 arrobes. (de arrobe is zoo veel als ongeveer 12 nederl. pond.) Zij zijn den 18 Oct. door den burgerlijken gouverneur der provincie van San Sebastian naar Madrid aan den minister van binnenlandsche zaken afgezonden.

Berigten van verschillenden aard.

Naar men verneemt heeft Theodoor I, de thans regerende keizer van Abyssinië, in Oostelijk Afrika, de geschiedenis der regering van keizer Napoleon I, voor wien hij grooten eerbied en bewondering koestert, in de Abyssinische taal laten overzetten, en gelast dat dit boek als leesboek zal worden gebruikt op de openbare scholen, die in zijne staten zeer talrijk zijn.

In het laatst der maand October heeft eene bezending van Engelsche ondernemers bij prins Napoleon te Parijs audientie gehad, om bij hem, als minister voor de zaken van Algerië, hun aanzoek om konsessie tot het aanleggen van spoorwegen in dat gewest aan te dringen. Er zijn daartoe ook onderscheidene aanvragen van fransche kapitalisten ontvangen. Daar in Algerië nog geen druk verkeer bestaat, meent men dat het fransche gouvernement gezind is om aan die onderneming eene zuivere opbrengst van 5 pct. in het jaar te waarborgen; anderen twijfelen of het aan de schatkist dien last zal willen opleggen. In allen gevalle verwacht men eene beslissing voor dat de prins zich naar Algerie begeeft.

Uit Rome is van den 23 Oct, aan het *Journal des Débats* het volgende geschreven:

» Wederom hebben wij een bedroevend feit te melden. Eergisteren werd in den kerker van het Heilig Officie een priester gebragt, die zich heeft schuldig gemaakt aan moord, gepleegd onder omstandigheden die afgrijzen en walging wekken. Het feit is voorgevallen in het dorpje San Giulianello op vijf of zes mijlen van Velletri, en heeft zich dus toegedragen: Aan den pastoor van dat dorpje was een sommetje geld ontstolen. Hij klaagde een man uit de omstreken aan, doch bij gebrek aan bewijs moest de aangeklaagde in vrijheid worden gesteld. Woedend dat hij zijne wraak niet kon uitoefenen en tevens zijn geld niet terugkreeg, besloot de priester zelf zich de ophelderingen te verschaffen die hij verlangde. Om daartoe te geraken, lokte hij in een afgelegen grot den zoon van den man op wien hij verdenking had, een jongeling van 15 of 16 jaren. Onverhoeds werd de knaap door den priester overvallen en gebonden, en toen begon de geestelijke hem eene soort van pijnbank te doen ondergaan, door nl. met een mes kleine insnijdingen op zijn ligchaam te maken, die echter niet van ernstigen aard waren. De knaap bekende niets, hetzij hij niets wist of niets wilde zeggen. Het gezigt van het bloed bedwelmde den ellendigen priester, hij voelde zich geprikkeld om in zijn afschuwelijke bezigheid voort te gaan, de insnijdingen werden al scherper en scherper, en weldra bezweek de jongeling onder twee en dertig wonden. Toen het lijk daarna ontdekt werd en men tot de begrafenis overging, moest de moordenaar, als de pastoor van het dorp, als geestelijke het ontzielde ligchaam van zijn slagtoffer vergezellen. De omstanders meenden bij het verrigten der kerkelijke plegtigheden een vreemde aandoening in hem te bespeuren, en toen den volgenden dag de brigadier der karabiniers hem de doodakte des overledenen vroeg, die de priester uit zijn kerkregister moest geven, geraakte deze in nog grootere ontsteltenis. Een en ander wekte het vermoeden der misdaad op, en de pastoor werd in hechtenis genomen.

Een wetenschappelijk tijdschrift in Duitschland prijst zeer sterk het volgende middel tegen kiespijn aan, door dr. J, Schiel in het *Neue Jahrbuch der Pharmacie*; Band IX, seite 320 is opgegeven. De opnemer in dat tijdschrift verklaart, volgens eigene ondervinding het niet genoeg tegen zenuwkiespijn te kunnen aanbevelen.

In een glas van niet te groote wijdte doet men een stuk watten, dat men met zwavelkoolstof gedrenkt heeft, en men houdt het glas op die plaats van het gezigt, die de pijn veroorzakende kies bedekt. Na weinige seconden ontstaat een levendig brandend gevoel, waarbij de huid ligt rood gekleurd wordt.

In de meeste gevallen is eene 10—15 seconden durende werking na het begin van het brandend gevoel voldoende om de pijn te verdrijven. Gewoonlijk verdwijnt met dat gevoel de kiespijn, weinige seconden na verwijdering van het glas; somtijds is ook na verloop van 8—10 minuten eene herhaalde aanwending noodzakelijk. Heeft men geen glas bij de hand dan kan men de huid op de plaats waaronder de pijn zich doet gevoelen, met het watje dat met zwavelkoolstof is gedrenkt gedurig aanraken, totdat het brandende gevoel ontstaat, de juist niet aangename reuk van de zwavelkoolstof maakt echter deze wijze van handelen minder aanbevelenswaardig, ofschoon zij tegen gezigts-neuralgien enz. voortreffelijke diensten bewijst. De zwavelkoolstof werkt als middel tot prikkeling der huid menigmaal bijna ongeloofelijk en verdient meer aangewend te worden dan dit tot nu toe het geval was. De onaangename reuk er van is overigens niet moeijelijk te verdrijven, daar die stof zeer vlugtig is. Weinige minuten toestrooming van versche lucht in het vertrek is voldoende om elk spoor er van te verwijderen.

Sedert eenige maanden heeft men een aanvang gemaakt met het boren van den sub-alpijnschen tunnel tusschen Mordane en Bardoneche, eene van de reusachtigste ondernemingen van den lateren tijd. Daar de kam van het gebergte 1600 meters boven het hoogste punt van den tunnel ligt, zoo heeft men de gewone wijze van werken niet kunnen volgen, daarin bestaande dat men op verschillende punten putten boort, om van daar uit het werk op eenige plaatsen gelijktijdig te kunnen aanvangen. Men was dus wel verpligt om den tunnel aan de beide uiteinden te beginnen doch als men ook hierin de oude methode volgde, zou de arbeid 36 jaren aanhouden, en hoe dan nog aan een gang van 3 a 4 kil. lengte met slechts éénе opening eene behoorlijke luchtververschinig te geven? De berg werd naauwkeurig onderzocht en de rotssoorten, waaruit hij bestaat, deden geene groote zwarigheden voorzien, zoodat men slechts behoefde bedacht te zijn op het boren, het wegvoeren van de uitgegravene stoffen en de ventilatie. Drie Sardinische ingenieurs: Sommeiller, Grattonne en Grandis stelden voor, om gebruik te maken van de waterkracht, die hier gelukkig bij de hand was. De inrigting, die zij uitdachten, bestaat in een hevel, die met de openingen opwaarts is gekeerd; het water dringt in het eene been, klimt op in het tweede en verdigt aldaar de lucht in een reservoir, daarna wordt eene klep geopend, waardoor het water afvloeit; op nieuw wordt er op die wijze telkens water in gelaten, en lucht verdigt. De valhoogte van het water is ongeveer 20 meters en de lucht wordt op 6 dampkringen zamengeperst; deze verdigte lucht nu wordt tot een tweeledig doel gebezigd, ten eerste als beweegkracht, ten tweede tot luchtververschinig. Twee boren worden door deze luchtmachine in werking gebragt, de eene door Sommeiller uitgedacht, de andere door zekeren dr. Bartledtt

Men berekent, dat het werk op deze wijze, in plaats van 36 jaren volgens de vroegere boormethode, slechts 6 jaren zal vereischen. Dagelijks worden daardoor 3 meters aan elk uiteinde, dus 6 in het geheel geboord; hiertoe draagt veel bij dat op eene ruimte, waar vroeger hoogstens 6 bergwerkers konden plaats vinden, er thans 18 kunnen geplaatst worden.

Algemeen is de aandacht der ingenieurs op dit werk gevestigd; vooral daar het welgelukken van 't geen theoretisch mogelijk schijnt, bij het toepassen op zulk eene groote schaal door velen betwijfeld wordt. Zoo onder anderen beweert de abt Moigno, op grond van proeven omtrent luchtverdigting in lange buizen, dat het onmogelijk zal zijn, om, door een druk aan het eene uiteinde van geleibuizen zoo lang als die welke hier noodzakelijk zullen worden, de lucht aan het andere uiteinde met genoegzame snelheid te doen uitstroomen.

Volgens den korrespondent van het blad *South Carolinian*, heeft een Amerikaan, uit Kalifornië komende, de duidelijkste proeven geleverd in staat te zijn aan vergiftige slangen hare magt te ontnemen, en wel door het mesmerisme. Na eene vertooning met zijne verzameling slangen, stelde een der toeschouwers voor, dat hij zijne kunst toonen zou op pas gevangen slangen, hetwelk hij aannam tegen betaling van 25 dollars. Deze bijeengebragt zijnde, bragt men hem een ratelslang, die den vorigen dag gevangen was. Na het dier eenigen tijd beschouwd te hebben, wierp hij het uit de mand of kist op den grond, schopte het, vatte het bij den staart, slingerde het heen en weder, greep het toen in het midden en hield het op armslengte van zich af. De slang wendde den kop om en zag den Amerikaan aan, die zijne oogen gedurende eenige minuten strak op die van het beest vestigde, en het toen om zijn hals en borst liet kronkelelen. Twee dagen later herhaalde hij zijne proeve met een pas gevangen groote ratelslang.

De jongste berigten uit Australië gewagen van de ontdekking van een tot hiertoe onbekenden inlandschen stam, die zich daardoor onderscheidt, dat de daartoe behoorenden in het geheel geen haar hebben, hetwelk òf aan eene het klimaat eigene klierziekte, òf aan de groote aldaar heerschende hitte moet worden toegeschreven. De tint dier wilden is koperkleurig, minder donker dan die der Indianen van Noord-Amerika. Denkelijk zijn zij uit eene kruising der maleische en australische rassen afkomstig.

De *Express* bevat eene anekdote, volgens welke senora Paniega de uitroepingen over den fraaijen uitzet, haar door de keizerin ten geschenke gegeven, zou beantwoord hebben met: *Oui, j'aime le présent plus que le futur.*

Te Parijs wordt thans door de Fransche academie een *Historisch woordenboek der fransche taal* uitgegeven. Het eerste deel, onlangs aan Napoleon aangeboden, beslaat 400 bladzijden in 4o. en bevat slechts de letters A en B. Dit nieuwe woordenboek levert letterlijk gezegd de geschiedenis van alle woorden waaruit de Fransche taal is zamengesteld; de aanwijzing van hunnen oorsprong gegrond op de woordafleiding, hunne veranderingen zoo in uitspraak als in spelling, den invloed van den vooruitgang der letterkunde en den invloed der natuurlijke logica die ons leidt als wij spreken, of liever de feiten uit de geschiedenis van den *vocabulaire français* der verschillende eeuwen. Onder elke letter vindt men philologische artikelen, ieder op zich zelf een hoogst belangrijk en leerrijk opstel.

Miss. SAINT CLAIR
ONDER DE ROOVERS,
In het gebergte bij Como.

(*Vervolg en slot van ons vorig nommer.*)

De angst, dien ik onder wege uitstond, was onbeschrijfelijk: iederen boom hield ik voor een' roover, en elk geritsel voor de voetstappen van mijne vervolgers. Op eens hoorde ik een getrappel, hetwelk zoo volmaakt naar den hoefslag van paarden geleek, dat ik uit vrees niet wist, wat ik zoude aanvangen. Te vergeefs sprak ik mijzelve tegen, en zeide: »het is de wind!" Mijn gehoor logenstrafte mij, en er bleef mij in dit hoogste gevaar niets overig, dan mijne laatste krachten in te spannen, om den gang van mijn dier te bespoedigen. Maar het geluid kwam sneller en nader. Het was zeer duidelijk de hoefslag van paarden. Nogmaals vernam ik den verschrikkelijken toeroep: A s p e t t a! Ik zag mij van gewapenden omgeven — een derzelve viel mij in den teugel. Op dit ogenblik verlieten mij mijne krachten en mijn bewustzijn; ik achtte mij verloren en zonk, met een' uitroep van wanhoop en schrik, zonder gevoel om den hals van mijn dier neder.

Toen ik weder tot mijzelve kwam, lag ik op het gras, ondersteund door een' man, terwijl een ander, die voor mij stond, mijn gezigt met koud water besproeide, en vele anderen mij omringden. Wie konden het anders zijn dan de roovers, die afgezonden waren om mijn losgeld te halen; die, teruggekeerd, mij gemist, vervolgd en achterhaald hadden. Dit was het eerste denkbeeld dat in mij opkwam. Wanhopig rukte ik mij uit de armen, die mij omvat hielden, en bad vurig, mij eerder het leven, dan de eer te benemen.

»Stel u gerust, mijne waardste Miss!" zoo sprak mij iemand op een zachten toon in het Engelsch aan; »Gij zijt onder de bescherming van mannen, die eer sterven dan dulden zullen, dat men u iets kwaads doe." Men verbeelde zich nu mijne vreugde en mijne verwondering! — het was lord L, die mij in zijne armen hield; vóór mij stond de brave overste, en de overigen waren bedienden en geregtsdienaren' die, op weg om mij te bevrijden, mij in de verte gezien en nu zoo gelukkig achterhaald hadden. De overste en zijne vrouw hadden Cadenabia gelukkig bereikt, en de eerste, nadat hij zijne vrouw in zekerheid had gebragt, had dadelijk maatregelen genomen, om mij te verlossen; en zoo gebeurde het, dat hij Cadenabia verlaten had, toen de afgezondene roovers daar aankwamen. De echtgenoot van den overste had geen twee honderd kroonen bij zich, en, terwijl zij bij alle vrienden rondzond, om het bloedgeld te verzamelen, was de tijd verstreken, en ik zoude zonder twijfel vermoord geweest zijn, als mijne list niet zulk gelukkig gevolg had gehad. Want, dat de brave mannen, die ter mijner verlossing waren uitgegaan, het hol ontdekt en mij op die wijs zouden gered hebben, was niet te denken. Ik kan nu het verhaal van dit avontuur met weinige woorden besluiten: Mijne vrienden gaven mij een paard, en bragten mij in zekerheid: daarna rukten zij, door een groot getal geregtsdienaren versterkt, en gevoerd door de beide roovers, die afgezonden waren, om mijn losgeld te halen, naar het hol, om mij te wreken en de roovers in handen van het geregt te leveren. Zij vonden de bende nog vereenigd, en hadden een zwaar gevecht uit te staan, in hetwelk het grootste gedeelte der bende gevangen of gedood werd; onder de eerstgenoemden de hoofdman. Een paar ontsnapten, waaronder ook de vrouw van den hoofdman.

Kosten van officieele drukwerken in de Vereenigde Staten.

In de verhandelingen van het Amerikaansche congres gedurende de laatste dagen van Januarij, kwam in de jaarlijksche uitgaven voor de officieel uitgegeven drukwerken ter sprake. Deze uitgaven waren in de laatste jaren tot ontzaggelijke sommen gestegen; voor het 32ste congres bedroegen zij 950,000 dollars, voor het 33ste bijna 1,700,000 en voor het 34ste congres 2,300,000 dollars. Als voorbeelden, hoe duur de uitgave van zulke werken te staan kwam, werd onder anderen aangevoerd, dat een deel van het officieele berigt over de expeditie van den commodore Perry naar Japan 99,000 dollars had gekost. Zoo kwam een uit drie deelen bestaand *Patent Office Report* voor 1856 op 110,000 dollars te staan; het berigt in zeven deelen over de astronomische expeditie van den luitenant Gilles, kostte 115,000 dollars; Schoolcraft's *Information concerning the Indians* tot nu toe 200,000 dollars; Emory's berigt over zijne opmeting van de grenzen tusschen Mexico en de Vereenigde Staten 347,000 dollars; 6 deelen van de berigten over de opsporing van spoorwegrigtingen naar de Stille Zuidzee 473,000 dollars; de berigten over de opnemingen in den Grooten Oceaan bijna 833,000 dollars. Verscheidene senatoren maakten er opmerkzaam op, dat het drukken en de geheele uitgave dier werken *het congres veel meer* kostte, dan een particulier er voor betalen zou, en dat verscheidene van de personen, aan wie de bezorging der uitgave was opgedragen, zich in weinige jaren een vorstelijk vermogen daarmede hadden verworven. Wanneer men nu ook daarin voor een gedeelte de verklaring vindt van de bovengenoemde ongehoorde sommen, die er uitgegeven zijn, zoo is toch de ware oorzaak in de buitensporig prachtige uitvoering dier werken te zoeken. Het is voorzeker lofwaardig, wanneer de resultaten van gewigtige en grootsche onderzoekingen ook in een daarmede overeenkomstig kleed aan het publiek worden aangeboden, en nog meer is het te prijzen, dat de regering der Vereenigde Staten hare uitgaven met de grootste mildheid aan maatschappijen en enkele geleerden door de geheele wereld heen verdeelt: aan den anderen kant schijnt het buiten twijfel te zijn, dat de Amerikanen gedurende de laatste jaren dat uiterlijke kleed tot hun bijzonder stokpaardje gemaakt en vele hunner uitgaven met de meest overdrevene luxe hebben opgesierd. De uitgevers zelven mogen het beoordeelen, of eene beperkte keuze tusschen de zoo talrijke en kostbare illustratiën, niet even goed het doel, dat men er mede beoogt, zoude bereiken, daar het toch niet te ontkennen valt, dat vele, zoowel uit een geographisch oogpunt gezien, als met betrekking tot hunne waarde voor de natuurlijke historie, slechts zeer weinig waarde hebben. Een der senatoren toch maakte de opmerking, dat voor afbeeldsels van snippen, eekhorens, muizen en andere dieren voor den laatsten jaargang van het *Patent Office Report*

eene som van 45,440 dollars was uitgegeven geworden. Door eene verstandige inkrimping in dit opzigt zou men juist middelen kunnen vinden om de bedoelde werken in andere opzigten veel belangrijker te maken en hun daardoor eene grootere waarde te geven. Terwijl namelijk de illustratiën op de wijze, waarop zij uitgevoerd worden, volkomen kunnen concurreren met al hetgeen in dit vak in Europa geleverd wordt, blijven alle kaarten en andere cartographische illustratiën in vele opzigten ten achteren bij hetgeen men in Europa reeds sedert lang gewoon is er van te verlangen. Niet alleen is de technische uitvoering meestal gebrekkig, maar dikwijls ook de wetenschappelijke behandeling, zoodat de regering der Vereenigde Staten, zooals ook de directie van de kustopnemingen onlangs heeft verklaard, vóór alles werk moest maken van het ontbieden en het opleiden van kundige kaartenteekenaars, om hare uitgaven voor de wetenschappelijke geographie nuttig te maken en ze op dezelfde hoogte te brengen als die in Europa.

Verder is er nog een punt, dat men bij de behandeling van dit onderwerp vooral niet buiten beschouwing moet laten, namelijk, dat de bespaarde sommen oneindig nuttiger en productiever kunnen gebruikt worden, wanneer men ze besteedde om de expeditiën en wetenschappelijke onderzoekingen te ondersteunen. Hoe dikwijls toch treft men voorbeelden aan, dat met betrekkelijk zeer onbeduidende middelen groote zaken zijn tot stand gebragt. Wanneer men bijv. alleen maar nagaat, dat de reizen van dr. Barth in Midden-Afrika, en de laatste, uitgebreide togt van Dr. Livingstone dwars door geheel Zuid-Afrika te zamen waarschijnlijk niet meer, of ten minste niet veel meer gekost hebben dan 10,000 dollars, en in aanmerking neemt, welk een helder en nieuw licht daardoor is verspreid over het geheele, vroeger zoo weinig bekende binnenste gedeelte van een groot wereldeel, en dan daar tegenover stelt die vele 100,000 dollars, welke alleen voor de prenten van een paar deelen in quarto zijn uitgegeven, dan zeker zullen velen eenstemmig denken met de boven bedoelde medeleden van het congres, en vele vrienden der wetenschap zullen gewis den wensch koesteren dat voor een deel van deze groote sommen liever andere gewigtige nasporingen en onderzoekingen waren in het werk gesteld.

Burgerlijke Stand.

Van den 26sten Nov. tot den 2 Dec. zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 27 Nov., Eduard Charles Wiseel; 3 m. Den 1sten Dec., Maria Wilhelmina Elisabeth Gomboom, circa 8 jaren. Idem, Adriana Frederica Zuinig, 80 jaren. Den 2, Alijda Schijndel, 75 j. n. g.

Levenloos Geboren:

Den 1n. Dec, een kind van het Mannelijk geslacht van Maren Barsoe Echtgenoot van Hans Jurgen Schwensen.

Scheepvaart.

AANGEKOMEN.

Den 2den dezer, de Nd. Am Brik *Martha Worthington*, kapt. S. Ceuter, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 1sten dezer, de Nd. Am. Bark *Marij Broughton*, kapt. Ths. Betes, naar Boston, lading: 342 vaten Melassie 48 648 gallons, 92 vaten Suiker 133,004 pond, 121 balen Kakao 16 190 pond, 10 balen heele Koffij 1.965 pond, 100 pond Huiden 2.700 pond en uit het Entrepot 2 pijpen Genever.

Idem, het ship *Cuba*, kapt. Eijlers, lading: 817 vaten Suiker 439,281 pond.

Den 2den, het schip *Josephina Bernardina*, kapt. A. F. Bos, lading: 467 vaten Suiker 678,494 p., 15 balen schoone Katoen 5.040 pond, 2 dito vuile 850 pond, 1,190 pond oud Koper, 530 dito oud Tin en 712 pond oud Lood. Beiden naar Amsterdam.

VERTROKKEN.

Den 2, de Fr. Stoomboot *le Daim*, kommandant Bouchet Riviere, naar Caijenne.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Eliza, kapt. Visser, adres bij M. J. Polak. Sluit HEDEN.

Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius

Sagitta, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

Janna Adriana, kapt. Franken, adres bij H. C. Levij.

Triton, kapt. Duinker adres bij J. Gisius.

Louisa Christina, kapt. Ten Harmse, adres bij J. H. Zaal.

Anna Lena, kapt. C. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIEN.

INSTITUUT voor Jongeheeren te *Woerden* (Provincie *Zuid-Holland* in *Nederland*).

Opleiding voor het *Instructie Bataillon* te *Kampen*, voor de *Academie te Delft*, *Breda*, *Willemsoord* (voor de Marine) en voor den **HANDEL**.

Ouders en Voogden in Nederl. West Indie worden vooral opmerkzaam gemaakt op bovengenoemd **INSTITUUT**, alwaar de élèves bij eene *zorgvuldige verpleging* onderwijs ontvangen in al datgene, wat voor de Examens voor genoemde Inrigtingen gevorderd wordt.

Voor *Kost*, *Inwoning* en *Onderwijs* betaalt men **400 Gulden** 's jaars.

PROSPECTUSSEN en nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Heer J. C. MULLER Az. te *Paramaribo*, — en bij den ondergeteekende, *directeur van genoemd Instituut*.

(14044) P. van de VELDE Mz.

Voor het **St. NICOLAAS-FEEST** zal in het *Surinaamsch Koffijhuis* op HEDEN den **4**den, ZONDAG den **5**n. en MAANDAG den **6** en December des avonds verkrijgbaar zijn:

VERVERSCHINGEN,

DRANKEN, **St. NICOLAAS GESCHENKEN** en *elegante* **Kinder Speelgoed**

Entrée **50 centen** in *Vertering* of naar gelang in

SPEELGOED.

(14045)

A. SALOMONS,

Vendumeester,

zal DINGSDAG e. k. verkoopen:

De *AFBRAAK* van het HUIS op *Combe*, *Sommelsdijk straat* La. A No. 117, aldaar te bezigtigen. ( )

( ) Wordt bij inschrijving aangeboden:

Het REPAREREN enz. enz van het Huis en Erf La. A No. 223, ingevolge voorwaarden ter visie bij den Heer EDUARD KÖLLE.

( ) Aan HH. Eigenaren van 't Eerste Deel *over de Cultuur en bewerking van het Suikerriet enz.* door C. J. HERING uitgegeven, wordt kennis gegeven, dat het 2e. deel *over de bereiding van Suiker met Toestellen en Platen* in het licht is verschenen, en verkrijgbaar is à ƒ 4 **KONTANT** bij de Boekhandelaren A. H. van BORCHAREN & Co.

[14046] Tobbetjes *schotsche*

HARING,

Te bekomen bij

EDUARD KÖLLE.

[14047] *ONTPAKT* en te bekomen bij

J. J. P. WESSELS:

Een keurig assortiment

SPEELGOED,

zeer geschikt voor St. NICOLAAS GESCHENKEN.

De Pillen van Holloway,

hebben weder zware zinkingen doen genezen.

Uittreksel uit eenen brief van den heer Willem Davies, te Salford, Regentroad No. 36, gedagteekend 12 April 1853: Aan den professor Hollowaij. » Sedert eenige maanden leed ik aan zinkingen in alle ledematen. Ik gebruikte alle bedenkelijke hulpmiddelen zonder eenig goed gevolg. Ten laatste werden mij uwe Pillen aanbevolen, door welke ik dadelijk verligting gevoelde, en alvorens ik de tweede dosis gebruikt had, was ik genezen en bevind mij thans volmaakt wel. De heer Whitaker, droogist aldaar, kan het boven aangehaalde betuigen.

Deze **Pillen** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrug straat* a ƒ 1 en ƒ 3. ( )

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . ƒ 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentien is per regel » —25